

Munkatársak: Csengeri Piroska, P. Fischl Klára (Miskolci Egyetem) régészek; Gál-Mlakár Viktor, Hajdú Melinda, Horváth Antónia, Nagy Zoltán technikusok; Nagy S. József rajzoló.

KOÓS JUDIT – SIMON LÁSZLÓ

574. Vatta határa

(Borsod-Abaúj-Zemplén megye) U, B, N, Á, Kk

A Bükkábrányi Bánya fejlesztési tervei miatt szükségessé vált a Bükk-hegységből D felé tartó Geszti- és Csincse-patakok érintett szakaszának mederáthelyezése, ezért a Vattától D-re található területen örökségvédelmi hatástanulmány készítéséhez kapcsolódóan terepbejárást végeztünk.

Csáti-úti-dűlő (KÖH 74617): A Csincse felé vezető 3306. sz. összekötő út és a Nagy-völgyi-patak közötti területen optimálisnak nem mondható felszíni viszonyok mellett, beszántott repcével jelentősen szennyezett rögös, barna humusz talajon szórványosan Árpád-kori és késő középkori edények és őrlőkő töredékei kerültek elő. Ezek kevésbé intenzív – feltehetően a középkori Vatta falu szélén elhelyezkedő – telepjelenségekre utalnak, melyeket a nyomvonal területén a 3. lelőhely Ny-i szélétől mintegy 250 m-re Ny-ra lokalizáltunk.

Dobogó (KÖH 39495): A Csincse-patak jobb partján a patak és a csatlakozó csatorna közötti területen beforgatott-tárcsázott szántón átlagosnak tartható körülmények között kevésbé intenzív régészeti lelőhelyet (bronzkori és népvándorlás kori településnyomokat) lokalizáltunk. A lelőhely lehatárolása a rendelkezésre álló időben és az adott körülmények között nem volt lehetséges. A lelőhely a nyomvonalat érinti; a 39495 lelőhelyhez való tartozása feltételezhető.

Nagy-völgy-dűlő (KÖH 74623): A patakáthelyezés itteni szakasza a 3306. sz. összekötő úttól K-re, a Nagy-völgyi-patak K-i partján halad és a Kis-Csincse-patak Nagy-völgyi-patakba való torkolatáig tart. A terület É-i része a patak Margit-tanyánál lévő kanyarulatáig a beforgatott repce maradványaival és lebontott-elszántott tanya építési törmelékével erősen szennyezett, ez „elnyomja” és felülrétegezi az esetleges régészeti jelenségeket, s így erre a szakaszra értékelhető megfigyelést nem tudtunk tenni. A nyomvonalszakasz végén kb. 370–380 m hosszan nagyjából a 110 m tszf. rétegvonalig (a Kis-Csincse-patak árterének széléig) az újkorra keltezhető pelyvás soványítású durvakerámiát és vonaldíszes díszkerámiát (AVK), valamint bronzkori edénytöredékeket találtunk. A leletanyag mennyisége intenzív telepjelenségre utal.

Telek-oldal-dűlő (KÖH 74615): A Csincse-patak bal partján a patakmeder és a Vatta-Csincse (3306. sz.) összekötő út közötti területen beszántott és tárcsázott napraforgó és gabona, ill. álló, majd betakarított napraforgó morzsalékos állagú kötött barna humuszos talaján a tervezett nyomvonalon és a mellette húzódó, bejárt kb. 80–100 m-es sáv területén újkorkori, Árpád-kori és késő

középkori edénytöredékek intenzív előkerülését dokumentáltuk a nyomvonal mintegy 400 m hosszúságában. Az Árpád-kori és 15. századi leletek a középkori Vatta falu K-i szélének építményeire utalhatnak. Egy 1730-as években készült térképes ábrázolás jól érzékelteti a faluhoz tartozó határ használatának korabeli rendjét. A lelőhely teljes lehatárolására nem volt lehetőség.

SIMON LÁSZLÓ

575. Vác, Burgundia utca

(KÖH 12067)

(Pest megye) Tő

Gázvezeték fektetési munkálatainál végeztünk régészeti megfigyelést 2009. szeptember 30-án a 3644/6–11 hrsz. ingatlanokon. A beruházási terület közvetlen közelében helyezkedik el a régészeti és levéltári adatokból ismert török kori temető. Egy 60 cm széles kanálú markolóval több száz méter hosszan húzott árok földjében két különböző helyszínen is emberi csontokat (koponyatöredéket, lábszárcsontot) találtunk, melyek már bolygatott állapotban voltak. Az árkokban nem találtunk sírokra utaló nyomokat, a helyszínt már korábbi közműárkok bolygatták. Fentiek alapján a nyilvántartott temető a beruházási területre is kiterjed. A csontokon kívül más, régészeti korú leletet nem találtunk.

A leleteket a váci Tragor Ignác Múzeumba szállítottuk.

ZIMBORÁN GÁBOR

576. Vác, Dombay utca 3.

(KÖH 12202)

(Pest megye) Kk

2009-ben a középkori város területén található telken (2972 hrsz.) új lakóház földmunkáinak régészeti megfigyelése során az 50–60 cm széles, 60–90 cm mély sávalapokban középkori rétegeket nem értek el. Az alapárkokban kevert, töltött talajt figyeltünk meg, amelyekből régészeti korú cserép nem került elő, csupán néprajzi kerámia (pl. belül sárga és zöld mázas lábasok fogója és lábai), állatcsontok és tégladarabkák. Ugyanezt tapasztaltuk a szomszédos, Dombay u. 1. sz. ház fala mellett ásott 4 statikai kutatógödörnél is. Csupán a telek D-i sarkán ásott, 140 cm mély vízóraakna kidobott földjéből sikerült néhány késő középkori cserepet gyűjteni: korongolt, szürke fenéktöredékeket és szürke, kihajló, legömbölyített fazékperemeket.

A leletek a váci Tragor Ignác Múzeumba kerültek.

KÓVÁRI KLÁRA

577. Vác, Eszterházy utca 7.

(KÖH 12066)

(Pest megye) Kú

2009-ben régészeti megfigyelés során figyelemmel követtük a 2939 hrsz. telken épülő lakóház alapozási munkáit. Az 50–70 cm széles, 50–60 cm mély sávalapokban